

Літнє дозвілля

Якщо запитати у дітей, чим вони займаються на канікулах, картинка складеться приблизно така: трохи часу на виконання доручень дорослих, а все інше – відпочинок!

– Можна спати до одинадцятої, потім телевізор дивитися годинами, багато гуляти, потім комп'ютер до ночі.

На жаль, деякі батьки несвідомо це підтримують, бо їм набагато спокійніше, коли дитя сидить, весь час біля екрану телевізора/комп'ютера або бігає цілодобово на вулиці. Адже тоді він нічого вдома не зламає, не розіб'є, не забруднить, не розкидає і відпочинку батьків не зашкодить – зручно!

Діти дійсно не можуть уявити, чим зайнятися, окрім телевізора і комп'ютера. Під час навчального року їх життя чітко було організоване: уроки з ранку і до обіду, потім позакласні заходи і гуртки, приготування домашніх завдань. Немає коли фантазувати. А під час канікул вони губляться, часу вільного багато, а розпорядку немає, немає і досвіду, як самим себе зайняти. У результаті дитина починає скаржитися: «Мені нудно».

Знаючи це, батьки охоче відправляють дітей в оздоровчий табір, там життя розписане по хвиликах. Але, як не розподіляй дитяче літо, все одно «неорганізовані дні» залишаться. Все одно доведеться допомагати дитині спланувати вільний час, домовлятися про корисні і цікаві справи – піклуватися про дозвілля, наповнене сенсом і враженнями.

Для цього не потрібно витратити багато часу і коштів. Досить показати різні види цікавого життя на дозвіллі, посприяти тому, щоб діти самі шукали способи зайняти себе. Можна пускати мильні бульбашки з балкона, шукати сонечко з трьома очками, запускати повітряного змія, шукати скарб у парку, шити м'яку іграшку, пекти тістечка, нанизувати буси. Багато що можна, якщо у дитини не відібрати простір для прояву ініціативи і творчості, якщо її спроби самостійних рішень і дій не висміюються і не присікаються. Наприклад, якщо дитина затіяла перестановку в кімнаті або в своєму куточку: прибирає подалі книги, переставляє меблі, хоче змінити штори і «наочність» на стінах. Нехай. Підтримайте. Взявся готувати сніданки для сім'ї, придумав сервіровку столу. Все дивно і нераціонально, а може, і несмачно. Хай робить, похвалить. І так далі: всі ідеї, які не заподіюють явної шкоди оточуючим, – хай втілює.

Навіть і в тому випадку, коли дитині в домі нічого не можна робити самому – там електрика, там газ; інструменти батькові, швейна машинка мамина; від фарб і клею багато бруду, а випилювання і випалювання небезпечні, – і в такому будинку тулиться безцінне бажання дитини створювати, перетворювати, діяти від чистого серця.

Дівчинка розламала олівець на три частини і тихенько грає в трьох лялечок, для яких будиночок – пенал. А хлопчика за книгу посадили: він склав кожен листочок навпіл, у нього вийшло товсте «віяло», і він із задоволенням ним обмахується. Поки дитинство – жодна хвилинка не порожня і не безплідна.

Слід також пам'ятати, що канікули – це не тільки відпочинок, і розваги, а і навчання. Особливе, зовсім не схоже на шкільне.

Адже на канікулах діти вчаться дружити і сваритися з друзями. Дивитися і бачити. Відчувати на дотик. Бути сміливими і обережними. Пізнавати можливості свого тіла, межі сили і спритності. Вірити в перспективу: сьогодні ще не умію, а завтра обов'язково зможу.

Завдання батьків – зрозуміти і підтримати дитину.

Світлана Левчук
методист районного методичного кабінету
відділу освіти Сквирської державної адміністрації